

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIV Price 10¢

PIRMADIENIS — MONDAY, GRUODIS — DECEMBER 21, 1970

Nr. 298

Kelkime aikštėn lietuvių tautos genocidą

Seimas išsklause Vliko tarybos, valdybos ir Tautos Fondo pranešimus bei seimo atstovų pareiškimus, nutarė:

1. Seimas paveda Vliko valdybai padėti JAV prezidentui Nixonui už jo skubią reakciją, kuria buvo siekiama iširti lietuvių jūrinių Simo Kudirkos, siekusio azilio teisės, gėdingą išdavimą sovietams ir už prezidento įsakymą JAV įstaigoms bei asmenims, kad panašūs įvykiai ateityje nepasikartotų.

2. Seimas ragina visus lietuvių kiekvieną progą kelti aikštėn Sovietų Sąjungos vykdytą ir tebevykdomą lietuvių tautos genocidą.

3. Seimas kaltina Sovietų Sąjungą ir jos jūrinių nežmonišką elgesį su Simu Kudirka, norėjusiu išsiveržti iš bolševikinio tautų kalėjimo. Seimas įspėja Lietuvos okupantą, kad keršto priemonių ėmimas prieš jūrinių Simą Kudirką, jo šeimą ar artimuosius bus visuotinė pasmerkimas ne tik visų lietuvių, bet ir kitų laisvės principus gerbiančių žmonių. Seimas kaltina ir JAV pareigūnus, išdavus Simą Kudirką sovietams.

4. Okupuotų Baltijos valstybių sėkmingai laisvės kovai vesti būtina koordinuoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos organizacijų veiklą, keliant tų valstybių nepriklausomybės atstatymo klausimą tarptautinėje plotmėje. Seimas siūlo Vliko valdybai imtis iniciatyvos, kad būtų sukviečiamas lietuvių, latvių ir estų vyriausių laisvinimo organizacijų pasitarimas bendros akcijos klausimais.

5. Seimas pripažįsta, kad sėkmingas Vliko darbas yra varžomas samatos ribotumo. Lėšų trūkumas ypačiai jaučiamas palaiškiant, plečiant ir tobulinant Vliko informacijos organizaciją. Dėkodamas Tautos Fondui už suaktyvintą lėšų telkimą, seimas pri-

VYRIAUSIO LIETUVOS
ISLAISVINIMO KOMITETO
SEIMO
IVYKUSIO 1970 M.
GRUODŽIO 5-6 D.
CHICAGOJE
NUTARIMAI

taria fondo planams išplėsti savo atstovybių ir įgaliotinių tinklą, derinant savo darbą su Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomene. Seimas, žadėdamas savo ir jo atstovaujamų organizacijų talką Tautos Fondo pastangoms, kviečia lietuvių visuomenę dosniai aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams, skiriant tam reikalingi bent vienos dienos uždarbi per metus.

6. Seimas prašo Vliko valdybą siekti, kad būtų išleista studija apie lietuvių etnografines sienas.

7. Seimas liūdi, netekęs ilgamečio Vliko pirmininko prel. Mykolo Krupavičiaus. Su jo mirtimi lietuvių tauta neteko vieno iš didžiausių Lietuvos valstybininkų ir laisvės kovotojų.

8. Seimas dideliu pasitenkinimu išsklause pranešimuose pabrėž-

tą nuoširdų bendradarbiavimą tarp Vliko ir kitų lietuvių veiksmų. Sėkmingesniais tarpusavio bendradarbiavimu pasiekti, Vliko Valdyba prašoma artimoje ateityje sukviešti laisvinimo organizacijų atstovų pasitarimą.

9. Seimas džiaugiasi lietuvių jaunimu, išreiškusiu savo gilų patriotizmą bei išvysčiusį aktyvią veiklą ryšių su Simo Kudirkos išdavimu.

10. Seimas dėkoja Vliko valdybai, Amerikos Lietuvių Tarybai, Lietuvių Bendruomenei ir kitoms lietuvių organizacijoms už atliekamą darbą Lietuvos laisvinimo bei lietuvių išlaisvymo baurose.

11. Seimas dėkoja nepriklausomos Lietuvos valstybės testinimo reikėjams — mūsų diplomatams — už jų pastangas Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti.

12. Didelė padėka reikiama lietuvių spaudai ir radijo programų vedėjams už didelę paramą ir akciją Lietuvos laisvės kovoj.

(ELTA)

Naha. — Okinavos saloj kilo riaušės, didžiausios bet kada yra buvusios, kai jas valdo amerikiečiai. Prasidėjo dėl nelaimingo atsitikimo, kai amerikiečių automobilis lengvai sužalojo vieną japoną. Tada į aviacijos bazę išsiveržė apie 500 japonų, pradėjo mėtyti padegamąsias bombas. Susidūrimo nukentėjo 35 asmenys. 19 buvo suimti.

Kalkuta. — Sovietų lėktuvas, atgabėjęs pagalbą Rytų Pakistanui, pakelė į namus Indijoje nukritę ir visi skridusieji, 13 žmonių, užsimušę. Krito dar taip nelaimingai, kad užmušė ir keturis ant žemės.

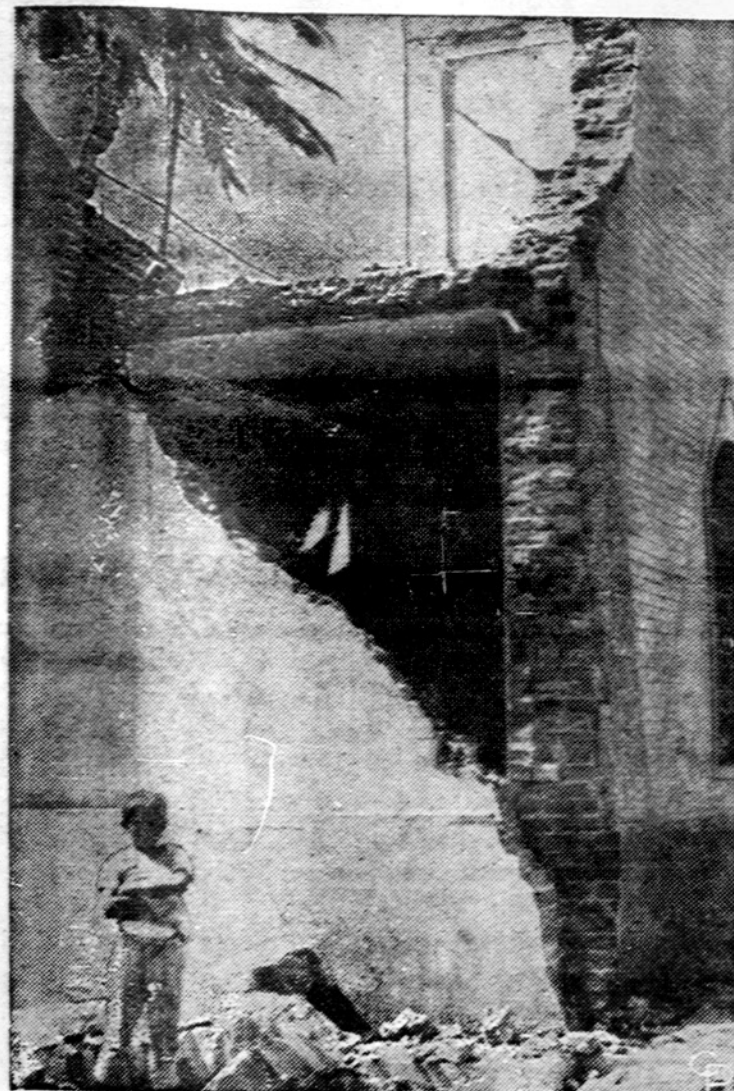
RŪPINASI ATSLIKUSIAIS KRAŠTAIS

Prancūzijos katalikų, ortodoksų ir protestantų atstovai bendru atsišaukimu į tikinčiuosius, paskelbtu minint Jungtinių Tautų pradėtą akciją padėti ūkiniai atsilikusiais kraštais, iškelia, kad ateinantieji metai bus sprendžiamieji tautų pažangai kelti. Prancūzijos krikščionių atstovai pabrėžia, kad šiandien netruksta materialinių rezervų ir techninių priemonių šiam klausimui išspręsti, bet trūksta geros valios ir drąsos vieningai veikti ir pasirinkti tam reikalingą politinę liniją.

Prancūzijos krikščionių Bažnyčių atstovai nurodo, kad ūkinė pagalba besivystantiems Trečiojo pasaulio kraštais turi viršyti bent vieną procentą visų ūkiniai pažangų kraštų pajamų ir kad tie kraštai turi suteikti besivystantiems kraštams ilgalaikės bei didelių procentų paskolas. Pagaliau atsišaukime siūloma visiems kraštams atsakyti nuo pragaištingų lenktynių ginklų gamyboje, pagerinti ateivių (imigrantų) darbininkų gyvenimo sąlygas, bei palengvinti ūkiniai atsilikusiais kraštais pasisavinti mokslo ir technikos laimėjimus.

Atsišaukimas, kuris buvo skaitomas visose Prancūzijos bažnyčiose, baigiamas tvirtinimu, kad visų krikščionių dalyvavimas naujos tarptautinės tvarkos kūrime yra pagrindinis jų tikėjimo reikalavimas. "Kai mes matome dėl netvarkos ir neteisingumo kenčiančius žmones — rašoma atsišaukime — mes matome juose kenčiantį Kristų; kai meilė ir teisingumas išlaisvina žmones, mes regime Jėzų prisikėlimo ženklus. Mes žinome, kad Kristus yra visos žmonijos šeimoms viltis ir kad Jis įprasmina viso pasaulio ateitį. Todėl mes suprantame, kad šiandieną mylėti artimą reikiama, tai daryti ne tik asmeniškai, bet ir visais kad ir labai komplikuotais ekonomijos ir politikos būdais.

Suvalkai. — Suvalkų krašto muziejuje atidaryta paroda: 250 metų nuo Suvalkų miesto tiesių gavimo.

Vargšas Peru vaikas prie savo žemės drebėjimo sugriauto namo.

Lenkijoje padėtis tebėra įtempta

Varšuva. — Apskaičiuojama, kad Dancige nuostolių padaryta už 3.3 milijonus dolerių. Radijas mini, kad Dancige, Zopote ir Gdynėje jau ramu, bet to nesako apie Stettiną.

Yar žinių, kad sovietų kariuomenė traukiama atgal Lenkijos sienos Rusijoj, Čekoslovakijoj ir Rytų Vokietijoj, o ypač Lenkijoj rusų tankai irgi rieda atgal neramiųjų miestų.

Diplomatiniuose sluoksniuose turima žinių, kad Varšuvoje į didžiulius fabrikus buvo pasiųsti specialios policijos daliniai, kad saugotų nuo galimų riaušių ir neleistų streikuoti. Lenkų radijas vis dar kaltę verčia "ilgaplaukiams chuliganams".

Mažiausiai 20 asmenų jau buvo užmušta ir šimtai sužeisti. Kiek yra suimtų neskelbiama.

Atvykstantieji iš Krokuvos pasakoja, kad policija neleidžia įvažiuoti į prekyvietes aikštę, bijo didesnio žmonių susibūrimo. Su Katowicais negalima susisiekti telefonu. Nėra susisiekimo lėktuvais ir su Poznane.

Svedai pranešė, kad trys jų korespondentai buvo suimti ir išvaryti iš Lenkijos, kam jie apie riaušes pateikė švedų spaudai objektyvias informacijas.

Stockholmas. — Vakar dienos Švedijos radijas pranešė, kad jie turi žinių, jog Lenkijos neramumuose žuvo žymiai daugiau nei oficialiai skelbiama, žuvo apie 300 žmonių. Rusijos laivai Baltijoj taip pat sutraukti Lenkijos pakraščiuose.

McCormack būtų buvęs prezidentu

Washingtonas. — Atstovų rūmų pirmininkas (speaker) McCormack, kuris sausio 3 d. išeina į pensiją, atskleidė, jog prezidentas Johnsonas buvo sudaręs su juo susitarimą, kad tuo atveju, jei jis, Johnsonas, negalėtų eiti pareigų arba mirtų, automatiškai pareigas eitų McCormack. Tas buvo padaryta, kai viceprezidento posto nebuvo, jam perėmus pareigas iš nužudyto Kennedy. Tuo reikalu buvo sudarytas atitinkamas dokumentas, dabar perduotas į valstybinį archyvą.

1967 metais buvo patvirtintas konstitucinis papildymas, kad prezidentui ir viceprezidentui mirus arba negalint jiems eiti pareigų, prezidento pareigas eina Atstovų rūmų pirmininkas, paskui iš eilės prezidento sekretoriai. Tas pats patatysymas sako, kad nesant viceprezidento, jį pasirenka prezidentas ir tvirtina Kongresas.

YRA VILČIŲ, KAD BRAZINSKAI GREIT BUS AMERIKOJ

Vėliau į Turkiją pabėgę du studentai buvo rusų agentai

Chicago. — Vakar dienos Chicago Tribune laikraštis Charles Mount rašo, kad kitų metų pradžioje Brazinskai galės emigruoti į Ameriką ir apsigyvens Chicagoje. Tas informacijos gavęs iš Marijos Rudienės, kuri dvi savaites važinėjo po Turkiją ir aplankė eilę oficialių įstaigų Ankaroje.

M. Rudienė įsitikinusi, kaip rašo Mount, kad vėliau už Brazinskus į Turkiją atbėgę lengvu lėktuvu du rusų studentai buvo komunistų agentai tyčia pasiųsti, kad Brazinskus nušautų. Rusai studentai manė, kad jie bus palpatinti toj pačioj stovykloj, kur ir Brazinskai, bet, jų nelaimė, buvo kitaip. Rusus uždare koncentracijos stovykloj ir vienas jų jau pabėgo ir susisiekė su komunistų agentais. Turki jį sugavo beteiliant informacijos rusams. Brazinskai yra slaptoji vietoj, manoma, netoli Ankaros.

Teisinis klausimas Kudirkos tragedijoj

Chicago. — Chicago Tribune (XII. 19) Adolf Spudz, Res Baltica redaktorius, rašo, kad tragiškas atsitikimas su lietuvių jūriniu Amerikos vandenys iškelia tarptautinės teisės kazusą, iki šiol lyg ir primirštą ir nenagrinėtą.

Visiems žinomas faktas, kad Amerika nepripažino Estijos, Latvijos ir Lietuvos užgrobito nei de facto, nei de jure. Rezultate to nepripažinimo galioja Lietuvos pilietybė. Tada ir Simas Kudirka buvo Lietuvos pilietis ir, būdamas Amerikos teritorijoje, jis turėjo būti Lietuvos pasiuntinybės globoje. Pasiuntinybė yra pilnai pripažinta.

Spudz užsimena ir siūlo, kad Lietuvos pasiuntinybė iškeltų teisinį klausimą prieš tuos asmenis, kurie buvo atsakingi, prieš Pasienio apsaugą ir Valstybės departamentą.

Demonstravo ir Washington

Washingtonas. — Šeštadienį prie Valstybės departamento susirinko apie 100 lietuvių su plakatais ir demonstravo prieš Pakrančių apsaugos tarnybos pasielgimą. Demonstrantai buvo labai ramūs, susikaupe penkias minutes pasimeldė ir išsiskirstė. Apie 20 policininkų saugojo pastatą, bet neturėjo ko veikti, rašo vakar dienos Chicago Tribune.

Philadelphia. — LB c.v. vicepirm. Algis Gečys kalbėjosi telefonu su Simo Kudirkos atveji tyrinėjimo komisijos pirm. Wayne L. Hays ir patyrė, kad apklausinėjimas bus tęsiamas toliau, kol paaiškės, kas iš tikrųjų kaltas. Dabar galima tik spėti, kai bus baigti apklausinėjimai tebus galima išspręsti, kas yra tikrasis tos tragedijos kaltininkas.

Didžiausia bėda yra ta, kad Turkija siekia pagerinti santykius su Rusija. Rudienė tačiau mananti, kad tam reikale dabar padės ir Amerika. Po labai nelaimingo atsitikimo su lietuvių jūriniu bus padaryta viskas, kad Brazinskai galėtų atvykti į Ameriką. Svarbu, kad tik turkų teismas atsispirty ir atmetų visus rusų kaltinimus.

Straipsnis iliustruotas Brazinskių nuotraukomis.

Chemikalas padidino Kinijos derlių

Hong Kong. — Komunistinė Kinija naudojo naują chemikalą, pavadintą "702", kuris žemės ūky padarė perversmą ir duoda didelį derlių. Ryžių derlius vidutiniškai pakilo 23%.

Chemikalas iš tikrųjų 1960 metais buvo išrastas Tarptautinio ryžių instituto laboratorijose, Filipinuose. Jas finansuoja Fordo fondacija. Chemikalas pradėtas vartoti visur Azijoj, visi juo patenkinti. Iš Filipinų pateko ir į komunistinę Kiniją, tik jis ten pavadintas kitu vardu ir tvirtinama, kad tai jie "patys išrado".

SAN FRANCISCO. — "Stars and Stripes" (gruodžio 8 d.), amerikiečių karių laikraštis, aprašydamas Simo tragediją, pridėjo dvi UPI ir AP nuotraukas iš Detroito ir Chicago demonstracijų. Nuotraukose jaunimas degina sovietų vėliavas. Nuotraukos labai ryškios ir geros.

KALENDORIUS

Gruodžio 21: šv. Tomas apaštalas, šv. Edburga, Norgaudas, Girenė.

Gruodžio 22: šv. Zenonas, šv. Pranciška C., Gedvilas, Dobilė. Saulė teka 7:13, leidžias 4:22.

ORAS

Chicagoj ir apylinkėse: daugiausia apsiniauks ir šalta, temperatūra apie 20 laipsnių, galimas sniegas.

Maine sen. Muskie kaip medžiotojas. Muskie daug kalba ir rėkia apie gamtos apsaugą, kaltina prez. Nixoną ir kitus, kad jie nieko nedaro ir leidžia išnykti gyvūnijai, bet sau to netaiko. Kai korespondentai pateikė jam jo paties nuotrauką su nušauta antimis, jis nemokėjo pasiaiškinti.

Laikraščiai turi irgi žodžio laisvę

Washingtonas. — Federalinis apeliacinis teismas patvirtino žemesnio teismo sprendimą, kad laikraščiai gali atnaujinėti skelbimą, jei skelbimo turinys neatitinka laikraščio linijai. Reikalas iškilo, kai Chicago laikraščiai atsakė įdėti siuvėjų unijos skelbimą — protestą prieš Marshall Field krautuve. Unija rėmėsi konstitucine garantija apie žodžio laisvę. Teismas išaiškino, kad toji laisvė taikoma ir laikraščiams, ir jie neprivalo prieš savo norą viską spausdinti kad ir už pinigų.

NEW YORK. — Praėjusiais metais nelaiminguose atsitikimuose, kurie įvyko ne kur kitur, bet namuose, Amerikoje žuvo 27,000 žmonių. Daugiausia mirusių buvo nukritus — 10,900, pas kvi gaisruose žuvo 5,900. Dėl apsinuodijimo tyčia ar netyčia mirė 1,300.

Manila. — Filipinuose svarstoma, ar ne laikas pradėti ieškoti diplomatinį santykių su komunistine Kinija.

LIMA. — Šiaurinę Peru dalį vėl supurtė žemės drebėjimas.

Pietų Vietname po lietaus tokie keliai, kad amerikiečių sunkvežimiai savo jėgomis negali išsikaupti, reikia tanko pagalbos.

IŠKELIAUJA DEŠIMT TŪKSTANČIŲ KVIESLIŲ

JURGIS JANUSAITIS

Gerokai po vidurnakčio "Margučio" patalpose tebespinksoje žibūrys. Idomu, kas tokią vėlyvą naktį galėtų būti įnikęs ir kokioms svarboms darbus. Juk Petro Petručio ir Romo Sakadolskio balsai, skardėję oro bangomis, senokai jau nutilo. Pasirodo, šiame "Margučio" štabe jau įsikūrusi labai svarbi ir reikšminga institucija — Lietuvių milijoninis fondas. O milijoną sutelkti ir valdyti, tai ne kepurė, broliuželi, pakelti. Reikia vyrų, kurie atsidėję savo ir ilgas valandas praleistų, prie rašomojo stalo Lietuvių fondo būstinėje.

Šį kartą randame juodojo darbo darbininkus. Veiduose gerokas nuovargis, bet rankos kupinos įvairiausių darbų. Tra-ta adresografas, krūvomis kraunamos kortelės, vokai ir ilgokas laiškas.

— Na, vyrai, kokius planus ruošiate? — pasiteirauju į darbą įnikusį Kazį Barzduką.

— Štai iškeltus netrukus 10,000 kvieslių į pasaulį netaikant atsako jo talkininkas Kučėnas, verždamas didelį ryšulį laiškų.

— Adresuojame dešimčiai tūkstančių lietuvių malonų kvieslį, kuris kvies kiekvieną taurų lietuvių tapti didžiosios Lietuvių fondo šeimos nariu, — ramiai paaiškina Kazys Barzdukas, pristabdes adresografa.

Kvieslys, pasirašytas dr. K. Ambrozaitis, LF valdybos pirmininko, išsamus, kupinas informacijų. Rodos, viskas pasakyta apie šią instituciją, o šaukiantis balsas tapti LF nariu toks įpareigojantis. Atrodo, kad kažkaip būtų gal ir nebeptarotų stovėti nuošaliai nuo Fondo šeimos, kada jo kūrėjai realizavo gražią mintį, išgudę fondą iki arti 700,000 dol. O kai kvieslys pasieks kiekvieno lietuvinamą, manau, LF šeima vienu kartu ugtelės dvigubai.

Kvieslyje pasakyta, kad dabar LF turi 2,721 narį, kad LF jamžinta mirusiųjų, bolševikų nukankintų, Sibiro kankinių, partizanų net 530. O žiūrėkite, kiek daug ir organizacijų įstojo į LF. Štai LB apylinkės, Altos skyriniai, jaunimo organizacijos, lituanistinės mokyklos ir jų susidaro net 211 ir apima apie 15,000 organizacijų narių.

O jeigu bus pasiektas milijonas, sako, tada kas met lietuviškiems reikalams sugrįš po 75,000 dol. O per savo veiklos keletą metų LF jau yra atidavęs 100,000 dol. duoklę ir svariai parėmęs lietuviškos išlaikymo darbus.

— Reikia nuodugniai patikrinti ir kartoteką. Mat vieni mirę, kiti išsikėlę, o kartotekoje per 3,000 pavardžių. Sutikrinau, kad darbas būtų sklandesnis, — ramiau tonu dėstė LF talkininkas J. Vilutis, daug talkinys fondo darbuose praityje ir pagaminęs adresografini adresu.

— Taip ir darbuojamės nuo 8 val. vakaro iki antrųjų gaidgystų, mat darbas nelaukia, — juokaudamas pastebėjo K. Barzdukas ir vyrai vėl kibo darban.

Pašėlį kaktan įrėmęs, giliai susimastęs kažką planavo LF išdėstymas Henrikas Daras.

ANTANAS RUDIS...
(Atkelta iš 2 pusl.)

daug kartų kalbant apie Lietuvą ir lietuvių per radiją. Gruodžio 22 d. girdėjome ir jį patį kalbant apie Lietuvos laisvini-mo problemas iš didelės ir plačios klausimos radijo stoties jo turimų kontaktų su radijo, televizijos ir spaudos tinklais dėka.

žvilgteliu. O gi skaičiai, skaičiai, skaičiai popierio lapuose. — Reikia planingai ir gerai investuoti pinigą, kad duotų geras palūkanas. Nelengvas darbas. Rūpinuosi LF lėšų investavimu — kukliai pastebėjo H. Daras. O kaip investacijos pavyksta, — gal prisiminsime kitą kartą.

LF vadovybė ilgai prisimins A. Reklaitį, taip visa širdimi ugdžiusį fondą per pastaruosius kelis metus. Jis tiesiog LF idėjomis gyveno ir už jas galvą dėjo. Dalinai ir jo dėka fondas ugtelėdavo tūkstantinėmis kas mėnuo. Dabar jis valdybos darbštus vicepirmininkas ir planuoja, kaip plačiau paskleisti LF jubiliejinį medalį. Apie jį kalbėjome kiek anksčiau. Dabar A. Reklaitis pirmas rūpestis, artėjant šventėms, nes šis medalis vertingas, ir graži dovana įvairioms progoms.

Šie tad darbai ir neleidžia ilgai užgesti Lietuvių fondo būstinėje žibūrinis.

O kai susitelkia sunkių pro-svarbiausių LF galvos. Tarybos pirm. dr. G. Balukas, valdybos pirmininkas dr. K. Ambrozaitis, vicepirmininkai dr. A. Razma, A. Reklaitis ir specialiu uždaviniu dr. V. Šimaitis ir su kitais valdybos nariais sprendžia iškilusius klausimus. Visi ryžtingi vyrai, net patys iš pirmųjų ėmėsi šio fondo organizavimo darbo. Šia idėja jie tebegyvena ir šiandien. Jie šventai tiki, kad artimiausioje ateityje lietuvių sutels milijoną. O to reikalauja ir lietuvių sąvagarba.

O juk nebe daug tereikia pastangų. Žiūrėkite, netrukus iškeliaus 10,000 kvieslių. Jeigu ir juos atsilieptume tik su 50 dol. inasū, jau pusė milijono. Ar būtų sunku atsiliepti su šia suma? Atrodo, kad galėtume, juk jau esame pakankamai tvirtai įsikūrę šiame krašte. Tik čia reikia truputį pareigų jausmo. Bandy-dime į kvieslį atsiliepti. Ir tai būtų vienkartinis mūsų žygis, vienkartinė pastanga. Turėtume milijoną.

O kai apie tai mąstai, štai sutinki dar vieną LF vyrą — K. Gervilą, kuris dienomis LF būstinėje praleidžia daug laiko, besirūpindamas lituanistikos reikalais universitetuose. Žodžiu, LF vyrai dirba, kad lietuviškos išlaikymo versmė neišsuktų, kad lietuvių išliktų gyvas.

RELIGINIAI VARŽYMAI

Italijos, Vokietijos ir kita laisvojo pasaulio spauda praneša, kad paskutiniu metu Vengrijoje paastrėjo religinės laisvės varžymai. Kaltinant neleistina religine veikla, buvo suimta daugiau negu 35 katalikų kunigai, studentai ir kiti pasauliečiai.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue, Laidotuvis įvyks antradienį, gruodžio 22 dieną iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Queen of Martyrs parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: lieta: žmona, sūnūs, dukterys, broliai ir visi kiti giminiai.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba 1969 metais. Šie žmonės rūpinasi, kad Lietuvių fondo idėja būtų įgyvendinta ir kad milijonas tarnautų lietuviškosios gyvybės išsaugojimui išeivijoje. Nuotr. V. Noreikos

NAUJASIS MICHIGANO UOSTAS

Gamtos grožis turėjo nusilenkti technikai

P. INDREIKA

Šių metų pabaigoje numatoma baigti pagrindinius įrengimus Burns Ditch uosto, kuris yra Gary ir East Chicagos miestų pašonėje, pietiniame Michigan ežero pakrastyje. Pats uostas giliai įsipažindžia tarp senesnių išaugusių plieno pramonės įmonių.

Išpildė sena pramonininkų ir prekybininkų svajonė turėti prie savo įmonių uostą. Uosto statymui ant Michigano ežero kranto labai stipriai priešinosi smėlio kopų išlaikymo šalininkai ir kiti gamtos grožio mėgėjai. Tačiau praktiškai gyvenimo sumetimais ir dolių jų pasipriešinimą nugalėjo. 1962 m. Armijos inžinerijos korpus pritarė uosto statymo idėjai. Beliko pramoninkams tik paspausti JAV kongresą kad duotų galutinį leidimą. Kongresmanas ir senatorius visais pinigais ištekliams užgulė didžiosios plieno B-vės: Bethlehem ir Midwest Steel Division of National Steel Corp. Sutikimas buvo gautas 1966 m. ir tuojau prasidėjo numatytieji uosto įrengimo darbai. Šiandien į uostą gali įplaukti net penkiolika laivų ir ten iškrauti savo krovinius. Ateityje uoste galės tilpti net 45 laivai. Plieno pramonės b-vės savo patogumui jau įrengė dokus ir kitus patogumus.

Kylant oro ir vandens užterši-

Vysk. V. Brizgys užpila tris saujas žemį ant kapo a. a. prel. M. Krupavičiaus laidotuviuose. Nuotr. A. Gulbinsko

išbaigė sunkvežiminių burzginas. Kopų smėlio skiauterės sulęgino buldozeriai ir žmogaus turto gobšumas sužalojo šio kampelio grožį. Aišku savaime, kad uosto įrengimas pagyvins ūkinį augimą šiaurvakariname Indianos steito rajone. Jau dabar apskaičiuojama, kad atsiras apie 60,000 naujų darbų ir atsikels daugybė naujų darbo rankų, gyventojų skaičius pašoksia net 125,000.

Uosto statyba kaštuos daugybę milijonų dolerių, bet greit šios sumos apsimokės, nes kasmet numatoma gauti apie 7 mil. dol. pelno. Indianos išdas gaus mokesčiais kasmet nemažiau kaip pusę milijono dolerių.

Kyla sunkumų dėl uosto naudojimo per išitus metus, nes paprastai ežeruose navigacija baigiasi apie Kalėdas. Šiais metais nuba-lu ir alyva, o stirnas ir zuikiai

Christmas Firsts

By Clark Kinnaird

THE FIRST books printed in English, by William Caxton, fostered numerous Christmas story books for the young. They introduced tales of Helen of Troy and King Arthur's knights of the roundtable, among other legendary heroes and heroines, as well as Aesop's Fables.

Wynden de Worde printed first collection of carols in English, 1521, during reign of Henry VIII, who encouraged Yuletide masques and pageants, the inspirations of Shakespeare's Twelfth Night. Mince pies were established in that time as part of Christmas fare—before plum pudding.

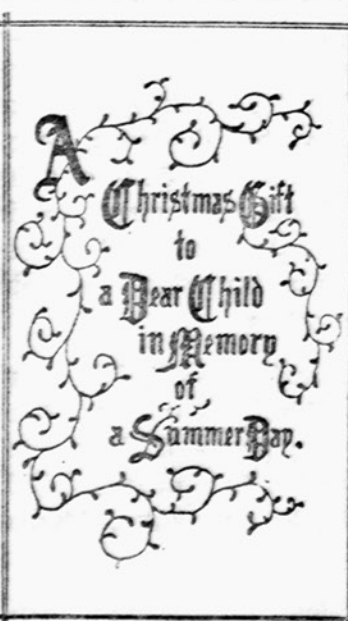
The Messiah was composed by George Frederick Handel in England, 1742, and performed first at Dublin. Isaac Watts' verses, Joy to the World, written in 1719, were not popular in Christmas chorals until given a musical setting taken from The Messiah.

Similarly, Hark, the Herald Angels Sing verses by Charles Wesley, 1739, were not well received until adapted to music by Felix Mendelssohn, 1855.

No song came to be played and sung more often seasonally in America for generations than James S. Pierpont's Jingle Bells, or The One-Horse Open Sleigh, written for a Sunday school entertainment at Boston, in 1857.

Jingle Bells was eclipsed as a world-wide favorite by White Christmas, with words and music by Irving Berlin for a 1942 motion picture, with Bing Crosby as the original singer. The musical historian David Ewen says White Christmas is second only world-wide to Silent Night. It is termed "probably the most valuable copyright in the world." Fr. Josef Mohr and Franz Gruber, lyricist and composer of the latter in 1818, were not financial beneficiaries from that beloved carol.

The first of those brilliant red and white flowers native to Central America as Flor de la Noche Buena (Flower of the Holy Night) were introduced into the U.S. in 1828 by Joel R. Poinsett, minister to Mexico, and given his name. Distributed by King Features Syndicate

Very first child to have a copy of that perennial Christmas gift book, Alice's Adventures in Wonderland, was Alice Liddell, daughter of a neighbor of Charles L. Dodgson, mathematics teacher at Oxford University, for whom he began making up the tales published in 1865 under the pseudonym of Lewis Carroll. She was given mss. with this [?] inscription as Christmas gift.

DRAUGAS, pirmadienis, 1970 m. gruodžio m. 21 d.

5

ti iki vasario mėn. pradžios. Navigacijos problemai išspręsti yra pasiūsta specialistų grupė iš Švedija, Suomija ir Leningradą studijuoti Baltijos jūros navigacijos metodus ir juos pritaikinti didžiųjų ežerų regionui.

Tikimės, kad naujojo uosto švyturių šviesa netrukus raižys didžiosios Chicagos, o ypač Lake ir Porter apskričių padanges.

VATIKANO - JUGOSLAVIJOS SANTYKIAI

Jugoslavijos ambasadorius savo sveikinimo kalboje iškėlė Popiežiaus Pauliaus VI gausias pastangas teisingai ir pastoviai taikai

pasaulyje įgyvendinti jo didelę i-našą ūkiniai besivystančioms tautoms padėti, ir kiekvienai tautai leisti pačiai spręsti savo likimą ir siekimus, ginant visų kraštų ir tautų teisių lygybę be rasinės, kultūrinės, socialinės bei religinės diskriminacijos taikingai sprendžiant tautų tarpe kylančius nesusipratimus. Jugoslavijos vardu naujasis ambasadorius pabrėžė savo krašto pastangas įgyvendinti Jungtinių Tautų chartos principus, kurių šviesoje ir Vatikano II-jo susirinkimo ekumeninėje dviasioje buvo pasiektas susitarimas tarp Vatikano ir Jugoslavijos visų Jugoslavijos tautų gero-vei.

A. + A. JOSEPH SHILAUCKIS

Gyveno Town of Lake, Chicago, Ill.

Mirė gruodžio 19 d., 1970, sulaukęs senatvės.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Frank, jo žmona Frances Sills iš Kalamazoo, Mich., 22 anūkai: Kenneth ir Sandra, jos vyrai Macom Ayers iš Washington, D. C., 2 proanūkai: Mark ir Kathryn.

Kūnas bus pašarvotas šimt. po 7 val. vakaro Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvis įvyks pirm. gruodžio 21 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: sūnus, marta, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Daimid ir Gaidas — Tel. YA 7-1741

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

A. + A. FRANK DARGIS

Gyveno 9901 So. Trumbull Ave., Evergreen Park, Ill.

Mirė gruodžio 18 d., 1970 m., 12:10 val. popiet, sulaukęs 50 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Josephine, po tėvais Arlauskaitė, sūnūs: Frederick ir Robert, dvi dukros: Marilyn ir Dianne, du broliai: Charles, brolienė Annette ir Anthony, brolienė Sylvia, ir jų šeimos, trys seserys: Stella McFadden, švogeris Roy, Marcella Lahn, švogeris Edward ir Josephine Proze, švogeris Ed., ir jų šeimos bei kiti giminiai, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue, Laidotuvis įvyks antradienį, gruodžio 22 dieną iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Queen of Martyrs parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: lieta: žmona, sūnūs, dukterys, broliai ir visi kiti giminiai.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600.

15% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. CA 4-8654 ir GE 6-4339

GELES

Vestuvės, banketai, laidotuvės, ir kitokios programos

GUZ A U S K Ų

Beverly Hills Gėliųėja

2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia "Draugė"

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNŲS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd Place Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. Lituanica Ave. Tel. VArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. Lituanica Ave. Tel. YA 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1093

LEONARD BUKAUSKAS

IR SŪNUS

649 E. 162nd Street, South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — CO 4-2228

APLINK MUS

× Vidurnakčio Kalėdų Mišios tėvų jėzuitų koplyčioje kalėdines giesmes išpildys jaunimas iš Iz. Motekaitienės dainavimo studijos. Solo giedos J. Aleksūnas ir T. Rūta, dueta — V. Kerelytė ir D. Petreikytė, tradicines ir naujas giesmes išpildys specialiai sudarytas studijos mokinii ansamblis.

Vargonais palydės Manigirdas Motekaitis.

× Visų Šventųjų parap. Švento Vardo dr. susirinkime naujon valdybą išrinkti: Pirm. — M. Miazga, vicepirm. P. McNulty, antras vicepirm. — R. Whitman, sekret. — P. Rubinas, išdin. — P. Pavilonis, dvasios vad. — K. Klebonas P. Lukošius.

× Detroito lietuvių kultūros klubo valdyba, dėkodama mūsų dienraščiu už paramą ruošiant kultūrinis parengimus, prisiuntė pinigine auką. Dėkojame.

× A. Ališauskas, Montreal, P. Q., pratęsdamas prenumeratą pridėjo 7 dol. auką. Labai ačiū.

× Jubiliejinis "Eglutės" numeris. Puošnus, jubiliejinis, 52 psl. paskutinis š. m. vaikų laikraščio "Eglutės" numeris jau pasiekė skaitytojus. Tai graži kalėdinė dovana mažiesiems. Gaila, kad ne visi vaikai tą puikų laikraštėlį skaito. Kalėdų proga tėvai turėtų susiprasti ir vietoj visokių niekelių užpenumeruoti savo vaikams "Eglutę".

× Dovanoms bet kas geriausia — Tvero krautuvė tikriausia. 2646 W. 69 st. (sk.)

× Mielus prietelius ir pažįstamus sveikiname švenčių proga. Pašto ir kortelių išlaidas aukojame Tautos Fondui.

Algirdas ir Regina Petkai (pr.)

× Puiki kalėdinė dovana — nauja Kazio Bradūno knyga "Dodelaičio kapas" Chicagojo įsigyjama Marginiuose, Terroj ir Karvelio Prekybos namuos. (pr.)

× Marquette Delicatessen krautuvės savininkė L. Žvynienė ir St. Urbonienė praneša visiems pirkėjams, kad jau priimami užsakymai Kūčių stalui ir šv. Kalėdoms.

Valgių, bei kepsnių pasirinkimas yra labai gausus ir įvairus taip, kad kiekvienas pirkėjas pilnai bus aprūpintas jo pageidaujama maisto gaminiiais.

Užsakymai priimami krautuvėje 2553 W. 71 str. Chicago arba telef. PR 6-2717. (sk.)

× Sveikinu visus draugus ir pažįstamus Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoj sveikinimų aukojau Simo Kudirkos fondui.

B. Jakutienė (pr.)

× Leokadijos Bražienės maisto produktų krautuvė, 2617 W. 71st St., tel. PR 8-2030, prieš šventes jau veikia kavinė, o restorano atidarymas bus po Kalėdų. Kūčių ir Kalėdų stalui paruošta penkių rūšių silkių, dar daugiau žuvų patiekalų ir lobsterių bei šrimpsų; penkių rūšių vinigretai, aguonų pienas, sūriukai, barščiai, grybų ausiukės; raguolis, medauninkai ir kt. Be jau žinomų mūsų įvairių tortų dar turime 4 rūšių naujų tortų, įvairių mėsos ruliadų ir visa, kas tik reikalinga Kūčių bei Kalėdų stalui. Užsiskykite iš anksto, kad spėtume jums paruošti. Kūčioms įvairūs molai ir žuvis su migdolais. (sk.)

× Penkerių metų sukaktį švėsdamas Balzeko Lietuvių kultūros muziejus sausio 31 d. ruošia metinį banketą su premijos įteikimu Martine restorane. Premija bus įteikta Chicago miesto knygyno direktorių tarybos prezidentui Ralph G. Newman, kuris taip pat yra ir Fordo teatro draugijos direktorių pirmininkas. Jis pagerbiamas už gražius kultūrinius nuopelnus ir už pastangas siekiant taikos pasaulyje.

× Helen Pius, lietuviškų kalėdinių papuošalų gamintoja, pademonstruos savo darbą televizijoje gruodžio 23 d. 2:15 v. p. p., 32 tinklas.

× Cicero Sv. Antano parap. biuletenyje rašoma: "Kalba yra neatskiriama nuo tautybės. Lietuviai, ateikite į lietuviškas Mišias!"

× Aldona ir Pranas Totoraičiai artėjančių Šv. Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoje sveikinimo kortelių 20 dol. paaukojo Jaunimo centro statybai.

× V. J. Gasparai, M. A. Norikiai, I. P. Sekmokai, G. A. Siručiai ir S. D. Sukeliai linki savo bičiuliams malonių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų! Šia proga aukoja: 25 dol. Jaunimo Centrai ir 25 dol. Vasario 16-sios Gimnazijai. (pr.)

× Veronika ir Jonas Kizniai vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukų savo pažįstamiems ir draugams paaukojo Rockford'o Lietuvių Seštadieninei Mokyklai \$20.00. (pr.)

× B. ir V. Morai, I. ir P. Šernai Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo pažįstamus bei draugus. Kalėdinių sveikinimų atvirukų vietoj jie paaukojo per Rockfordo Lietuvių Tarybą Prano ir Algirdo Brazinskių bylos vedimo reikalams. (pr.)

× Jonas ir Bronė Veselkai vietoj Kalėdų sveikinimų imokėjo 10 dol. į Nežinomąjo Lietuvos Kario įnašą Lietuvių fonde. (pr.)

× Antanas ir Aleksandra Sverinai, 2441 West 69th St., Chicago, Ill. 60629, vietoj Kalėdinių sveikinimų, MARGUČIUI, paaukojo \$20.00 Simo Kudirkos reikalui. (pr.)

× Kazio Matučio šeima vietoj Kalėdinių sveikinimų aukoja per Lietuvos Dukterų d-ją 25 dol. labdarbei. (pr.)

× Sveikiname draugus ir pažįstamus Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoj Kalėdinių sveikinimų aukojame Simo Kudirkos fondui po \$15.00.

Birutė Kožienė ir sūnūs Henrikas Butkauskas šeima North Chicago, Ill. (pr.)

× Prietelius, pažįstamus ir draugus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga sveikinu Vietoj kortelių 10 dol. skiriu Brazinskių ir Kudirkos reikalams.

Pranas Beinoras (pr.)

Chicago dainininkės Aidutės, vad. A. Stephens, atliko programą Chicagojo Bismarck viešbutyje, prie lietuvių kalėdinės eglutės. Mergaitės specialiai vieną kūrinį dedikavo Simui Kudirkai. Stovi iš k. į d.: Gražina Grytaite, Laima Naurekaitė, Birutė Naucekaitė, Liucija Ambrosini, Ramunė Drutytė, (pavardė nepažymėta). Sėdi Gražina Bčiūnaitė, Mary Juzėnaitė, Vaigalė Kavaliūnaitė.

× Gražus paprotys švenčių proga paremti lietuvišką spaudą. Aukų prisiuntė: po 4 dol. — M. Vosylius, A. S. Romanas, V. Streitas; po 3 dol. — B. Sebastijonas, Mrs. K. Balauskas, M. Paliokas, J. Jasinevičius; po 2 dol. — V. Bendoraitis, M. Jagučanskienė, P. Vyšniauskas, P. Bardauskaitė, G. Paulikas, K. Bruožis, Mrs. G. Repcys, B. Vilimas, J. Čekanauskas, St. Laureckas, ses. M. Bernice, Z. Stočkus, G. Klimas, A. Krasauskas, K. Almėnas, Fr. Kvantas, M. Galdikienė, A. Alčiauskas, R. Chiapeta, D. Kojelytė, St. Paškauskas, J. Jagėla. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× Cicero liuanistinių mokyklų eglutė įvyks gruodžio 27 d. 4 v. p. p. parapijos salėje. Bus programėlė, užkandžiai mažiems ir dideliems. Vaikai eglutėje registruojasi pas savo mokytojus arba pas Rasą Šarauskienę, tel. 863-3853. Registracijos mokestis — 50 c. Už jį vaikai gaus limonado ir saldų riestainį. Tėvai iš anksto nuperka 1-2 dol. vertės dovanėle, supakuoja, užrašo, ar dovana skirta berniukui, ar mergaitei ir atneša į salę. Kad Kalėdų senelini būtų lengviau, vardinių dovanų nebus.

× Lietuvių suvalkiečių draugija, sveikindama mus artėjančių švenčių proga ir dėkodama už pagalbą jų organizacijai, prisiuntė 20 dol. auką. Esame dėkingi.

× Aldona ir Algirdas Vasoinai, Woodstock, Ill., vietoj Kalėdinių sveikinimų paaukojo \$25.00 Tautos Fondui — Brazinskių bylos reikalams. (pr.)

× M. ir A. Balčiūnai širdingai sveikina šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga visus draugus ir pažįstamus. Vietoje sveikinimo kortelių aukoja 15 dolerių Draugo Knygų klubui. (pr.)

× Bonifacas Milašius, Chicago, Ill., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 8 dol. auką spaudai stiprinti. Dėkojame.

× Gausiomis aukomis po 5 dol. "Draugą" parėmė:

Elena Musteikienė, Detroit, Mich., V. Abramikas, Sauk Village, Bertha Ličkus, Coronado Lodge, Ind., Dr. Vaclovas Čekas, Woodhaven, N. Y., J. Baltrušaitis, Rochester, N. Y.,

Andriejus Bružėnas, Elizabeth, N. J., Halina Zymantas, Toledo, Ohio,

Stasys Petrakis, Elizabeth, N. J., A. Bendzius, Phila., Pa., Frank P. Saparnis, Dedham, Mass.,

V. Raulinaitis, Downey, Ill., K. Mickeyčius, Chicago, Feliksas Mackevičius, Hot Springs,

Kazys Rutkauskas, Rockford, Ill. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× Padėti kitam — geras ir gražus darbas. Mūsų dienraščiui savo aukomis padėjo šie skaitytojai: po 4 dol. — J. Wentukienė, Br. Macianskis, Pr. Mickus, Birutė Lesevičiūtė; po 3 dol. — J. Kriščiūnas, Mrs. M. Vaičiū, V. Salčiūnas, V. Jurkienė, A. V. Čerekas; po 2 dol. — A. Varkus, G. C. Kauras, A. L. Čepulis, Rūta Stauskas, V. Lukas, V. Biliūnas, Vanda Balynas, St. Sližys, J. Kaklauskas, E. Gaušienė, Ch. Gliozeris, R. Ingelevičienė, P. Burkauskas, A. Paulikas, A. Snarskis, M. Svilas, J. Galinis, dr. R. Povilaitis, A. K., Eugėnija Strungys. Labai ačiū.

ADMIROLO BENDERIO LAISKAS BRONTUI NAINIUI

Lapkričio 27 d. buvęs JAV LB c. v. pirm. Bronius Nainys, Amerikos Lietuvių respublikonų federacijos vardu, parašė atitinkamus laiškus prez. Nixonui ir valst. sekretoriui Rogers. Į prezidentui skirtą laišką atsakymą atsiuntė JAV pasienio apsaugos viršininkas (US Coast Guard Commandant), admiras C. R. Bender. Gruodžio 11 d. laiške rašo:

"Prezidentas paprašė mane atsakyti į jūsų 1970 metų lapkričio 27 dienos laišką, liečiantį lietuvių, pabėgusių į amerikiečių pakrančių apsaugos laivą Vigilant. Apie šį incidentą, prezidentui paprašius, jam yra nušijstas pranešimas. Be to, aš pats esu sudaręs formalų tyrimą, į kurį įtraukiau ir amerikiečių, kuri šiuo metu posėdžiauja.

Aš esu labai tuo reikalu susisirūpinęs ir užtikrinu Jus, kad šiam įvykiui pats asmeniškai skiriu ypatingą dėmesį".

Laišką pasirašė pats admiralas Bender.

ATAKUOKIME TIKRĄJĮ PRIEŠĄ

Daug prirašėm ir daug prikalbėjome Simo Kudirkos išdavimo reikalu. Bet mažai ką direktyviai sakėm ir padarėm jo nušėmimo, kankinimo ir niekinimo reikalu.

O tą padaryti reikia. Kudirkos traktavimas juk reflektuoja lietuvių tautos traktavimą. Tą visą reikia kelti viešumon. Diplomatai ir veiksniai, jeigu dar nėra paruošę, turėtų paruošti atitinkamus memorandumus ir įteikti bei išsiuntinėti uos vyriausybėms, Jungtinėms Tautoms, spaudos agentūroms ir kitiems atitinkamiems veiksniams Sovietų Sąjungos budelių kankintieji ir nusikraustieji

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

KANADOJE

— Latvės dailininkas Ansis Berzins padarė raizinių pagerbtį Simo Kudirkos dramai. Ansis Berzins yra anksčiau bendradarbiavęs su lietuviiais. Jo raiziniai naudojami dar Vokietijoje leidžiamas rel. žurnalas "Naujas Gyvenimas". Taip pat kun. V. Bagdanavičiaus knyga: Žmonijos likimas šv. Jono Apreiškimų knygoje yra gausiai pasinaudoti jo šv. Rašto iliustracijomis. Šiuo metu jis dirba JAV Air Force akademijoje. Jis yra padaręs projektą Latvijos laisvės šaltiniui, kuris buvo pristatytas Colorado gubernatoriui.

— Šilainė vėl šoks. Tautinių šokių grupė Šilainė vad. G. Gobienės pakviesta šokti sausio 30—31 d. Michigano universitete (Ann Arbor) per ten ruošiamą World Fair. Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 14 d. Mercy kolegijos salėje Šilainė irgi atliks dalį meninės programos. Birželio m. pabaigoje Šilainė vyks į Niagara Falls ir ten dalyvaus programoje Joninių išskilmėse, kurias ruošia L. Bendorienė. Šilainė turi ir daugiau kvietimų, kurie dabar svarstomi arba vyksta derybos.

— Pensilvania senatoriai Richard Schweiker ir Hugh Scott, ryšium su S. Kudirkos tragedija, jiems tuo reikalu rašiusiems lietuviams atsako, kad jie yra to įvykio labai sukrėsti ir tai vienu ar kitu atveju viešai išskels.

— Detroito medicinos daktarų moterų pagalbinis vienetas turi 10 narių. Valdybą sudaro pirm. Ringailė Zotovienė, Vanda Majauskienė ir Vanda Vaitkienė.

— Narcizas Tautvilas, buvęs Lietuvos gener. štabo aviacijos pulkininkas, gyvenęs Washington, D.C., sėkmingai nugalėjęs dvi nelengvas operacijas džiaugiasi grįžęs namo. Rūpestingos žmonos Bronės priežiūra pamažu atgauna jėgas.

— Prof. Ant. Klimo šeima, Rochester, N. Y., amerikiečiams kolegoms ir pažįstamiems išsiuntinėja nemažai lietuviškų kalėdinių sveikinimų. Šiais metais kiekvieną kalėdinį sveikinimą amerikiečiams prof. Klimas įdeda Kazio Bradūno eilėraščio Ar girdite? (Draugas, 1970. XII. 1) vertimą, kurį išvertė su vienu savo amerikiečių studentu. Šis eilėrašties primins amerikiečiams Simono Kudirkos išdavimą.

(našlės, vaikai be tėvų ir brolių — seserų), turėtų pasiųsti savo liudijimus valdžiai bei spaudai ir lietuvių veiksnams bei Istorijos draugijai, kad parodyti, jog Kudirka nėra išimtis — jis yra sovietų politikos įrodymo eksponatas. Lietuovų Kudirkų yra labai daug.

Didysis Simo Kudirkos ir lietuvių tautos bei Lietuvos priešas yra Sovietų Sąjunga, tad kovokime prieš ją ir reikalaukime Lietuvai ir lietuvių tautai laisvės ir nepriklausomybės gražinio.

Vykusiose Kudirkos reikalu demonstracijose lietuvių jaunimas turėjo du gerus tekstus: 1) Pažadas (proklamacija) Simui kovo' i dėl Lietuvos laisvės ir 2) Šūkis "FREE LITHUANIA NOW. Abu tekstus reikėtų platinėti ir vartoti visur.

J. R. P.

SUSISIEKIMO ISTAIGOS SVEIKINIMAI

"Draugui" Chicago miesto susisieikimo įstaiga CTA atsiuntė kalėdinius sveikinimus, kaip padėką už dedamas informacijas apie miesto autobusų ir traukinių susisieikimą.

— Inž. Ladas Marius Giriūnas baigė bakalaurų laipsniu McGill universitetą, elektros inžinieriaus specialybėje. Ladas Marius gimė Anglijoje 1948 m. Su tėvais ir jaunesniu broliu atvyko į Kanadą, kur baigė Cardinal Newman aukštesniąją mokyklą Montrealyje, liuanistinę mokyklą ir muzikos mokyklą akordeono klase. Muenchene Goethes institute ėmė vokiečių kalbos kursą. Yra veiklus ateitininkų organizacijoje. Suorganizavo Montrealyje Stud. atkų draugovę. Studijų metu visą laiką buvo valdybose. Moksleivių stovyklų nuolatinis vadovas.

— LB krašto valdybos sekret. K. Baronas su šeima išvyko į Europą. Antrą Kalėdų dieną msgr. dr. J. Aviža, suteiks jūdukrui Jūratei krikšto Sakramentą Muenchene. K. Baronas yra įgaliojtas aplankyti ir Vasario 16 d. gimnaziją ir įteikti Kanados Šalpos fondo 200 dol. kalėdinę dovana.

— Apie 300 pabaltiečių, daugiausiai lietuvių, demonstravo prie JAV konsulato Toronte, atidavus rusams lietuvių jūrininką. Demonstraciją pastebėjo vietos spauda, radijas ir televizija. Bendrai, Kanados angliškų spauda, daug vietos skyrė brutaliai lietuvių atidavimui rusams, skirdami net vedamuosius straipsnius. (K. B.)

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

— Žvejų mėgėjų draugijai priklauso apie 45,000 žmonių. 1966 m. tebuvo 23,500 registruotų žvejų mėgėjų.

— Žuvų kiekis Nemuno deltoje dėl Nemuno vandens užteršimo labai sumažėjo. Dauge lyje vietų dėl deguonies stokos masiškai dūstantios žuvis. Ypač tingai nukentėlia karšiai, lydekės, žibrai, storkiai ir kitos žuvis. Svarstomas klausimas apriboti Nemuno ir Kuršių marių žvejybą.

Vaikai žaisdami sniego gniūžėmis turi vengti susižeidimų, turi ypač žiūrėti, kad kiti į sniego gniūžę neįdėtų kokių kietų gabaliukų.

ŠV. KALĖDŲ PROGA

Montrimas, Dapkienė ir Vilpienė pristatė daug gražių rankdarbių ateinančių švenčių dovanoms.

Dabar turime tulpių, kryžių, lėkščių, ramunų ir kitų medžio drožinių.

Yra vazonų, lėlių, grybų ir kitų keramikos rankdarbių.

Galite gauti lėlių, staltiesių, pagalvių, kaklaraiščių ir kitų audinių.

Atvykite ir pamatykite DRAUGO administracijoje, ką galite gauti šv. Kalėdų dovanoms pricinamomis kainomis.

Pajauirinkite dovanas gražiom knygom. Vaikučiams ypatingai gražus pasirinkimas.

DOVANAS PIRKITE IŠ DRAUGO 4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

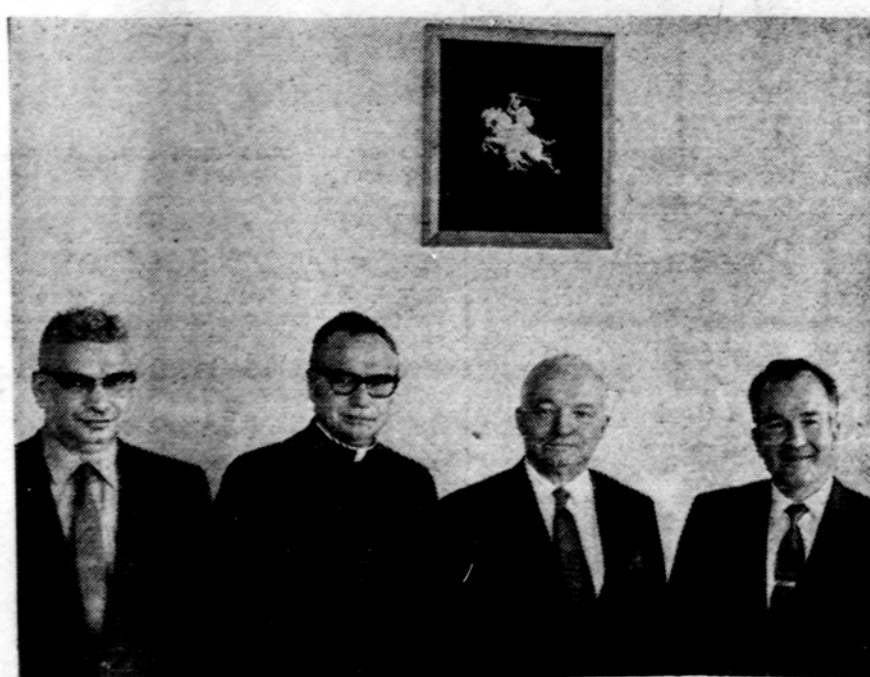
LIETUVOS KANKINIŲ PAMINKLAS

Šv. Petro Bazilikoje Romoje kalbės pasauliui ilgus amžius.

Aukodami šiam paminklui paikime ateičiai jo kūrėjų tarpe savo ir savųjų vardus. Laiko l ko nedaug, ši proga niekad nepasikartos.

Aukus siųskite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND 2701 W. 68th St., Chicago, Illinois 60629

JAV Lietuvių Bendruomenės Garbės Teismas. Iš kairės Bronius Kvilyš, kun. Jonas Borevičius, SJ, pirmininkas Jonas Našlūnas ir Zigmantas Dailidka. (Nuotraukoje nėra Arvydo Barzduko)

Nuotr. Lietuvių Foto archyvo